

UZASADNIENIE

Do Rady Miasta Gdańska skarga Pani XY i Pana XY (dalej jako: „osoby skarżące”) na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku.

Osoby skarżące w treści skargi wskazały jednoznacznie, że skarga jest wnoszona w związku z:

„1. Permanentnym naruszanie norm proceduralnych przez Dyrektorkę Szkoły, w tym uchybienie terminowi do przekazania skargi sądowi administracyjnemu (art. 54 § 2 PPSA), długotrwałą beczynność w zakresie udostępniania informacji publicznej, a także tolerowanie praktyki ignorowania przez podległych pracowników ustawowego obowiązku uzasadniania ocen klasyfikacyjnych (art. 44b Uo), co łącznie świadczy o lekceważeniu praw obywatelskich i zasad rzetelnego postępowania.

2. Udzieleniem przez Dyrektorkę Szkoły nierzetelnej oraz niepełnej informacji publicznej (art. 1 ust. 1, art. 13 ust. 1 i 2 u.d.i.p.) w odpowiedzi na wniosek dotyczący obsługi prawnej, poprzez podanie błędnego zakresu dat oraz zatajenie faktu korzystania z usług pełnomocnika prawnego, co dodatkowo rodzi podejrzenie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych (art. 28 RODO) w związku z powierzeniem danych konkretnej Uczennicy oraz Jej rodziny rzeczonemu pełnomocnikowi bez wymaganej umowy powierzenia.

3. Brakiem należytego nadzoru Dyrektorki Szkoły skutkujący permanentnym zaniechaniem przez większość nauczycieli wykonywania obowiązku dostosowania metod pracy do potrzeb uczennicy z orzeczeniem, a także akceptowanie i/lub inicjowanie działań bezprawnie uniemożliwiających rodzicom realizację ich ustawowych praw do udziału w tworzeniu IPET i WOFU, w tym prawa do wsparcia specjalistów zewnętrznych (§6 rozp. MEN ws. kształcenia specjalnego, art. 6 ust. 1 pkt 4 KN), co wskazuje na systemowy problem w Szkole i naruszenie zasady podmiotowości ucznia i jego rodziców.

4. Podejmowaniem przez Dyrektorkę Szkoły działań noszących znamiona nadużycia prawa podmiotowego i przekroczenia uprawnień: w tym zainicjowanie procedury przeniesienia uczennicy do innej szkoły z rażącym naruszeniem statutu szkoły (brak obligatoryjnych przesłanek, pominięcie gradacji kar, braki formalne wniosku), naruszenie prawa rodziców do czynnego udziału w postępowaniu, przeprowadzenie głosowania Rady Pedagogicznej z pogwałceniem wymogu tajności, a także wydanie arbitralnej, negatywnej opinii w sprawie działalności zarobkowej ucznia bez należytego ustalenia stanu faktycznego.

5. Nienależytym sprawowaniem nadzoru pedagogicznego przez Dyrektorkę Szkoły nad realizacją przez nauczycieli obowiązków informacyjnych wobec uczniów i rodziców (art. 44b ust. 8 Uo), a także wadliwe przeprowadzenie procedury nowelizacji statutu szkoły, w tym wprowadzenie istotnych zmian w systemie oceniania w trakcie roku szkolnego z naruszeniem zasad legislacji, kompetencji Rady Pedagogicznej i zasady stabilności prawa.

6. Podjęciem przez Dyrektorkę Szkoły działań celowo utrudniających wykonywanie konstytucyjnych i ustawowych uprawnień kontrolnych Posła na Sejm RP (art. 19 Ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora), co w połączeniu z innymi opisanymi działaniami (pkt 1-5) świadczy o ogólnym, manifestacyjnym lekceważeniu obowiązującego porządku prawnego i mechanizmów kontroli.

7. Działanie przez Dyrektorkę Szkoły w warunkach konfliktu interesów poprzez wykorzystanie zarządzanej przez nią publicznej placówki oświatowej (zasobów, przestrzeni, wizerunku) na potrzeby własnej kampanii wyborczej, co stanowiło udzielenie niedozwolonej korzyści majątkowej komitetowi wyborczemu, naruszenie zasad gospodarowania mieniem publicznym, potencjalne naruszenie zakazu agitacji wyborczej (art. 108 Kodeksu Wyborczego), a przede wszystkim rażące naruszenie zasady neutralności politycznej szkoły oraz etyki zawodowej i godności urzędu.

8. Całokształt działań i zaniechań Dyrektorki Szkoły opisanych w punktach 1-7 stanowi rażące i uporczywe naruszenie podstawowych obowiązków służbowych określonych w Karcie Nauczyciela (art. 6 i 7) oraz przepisach Prawa Oświatowego, a także fundamentalne uchybienie godności zawodu nauczyciela i powadze sprawowanego urzędu Dyrektora Szkoły (art. 75 KN).

Przedstawione w niniejszej skardze okoliczności faktyczne i prawne, w ocenie Skarżących, noszą znamiona działań nie tylko sprzecznych z obowiązującymi przepisami prawa, ale również naruszających

podstawowe normy etyki zawodowej. Całokształt przytoczonych zarzutów wskazuje na potencjalny brak poszanowania przez Dyrektorkę Szkoły dla obowiązującego porządku prawnego."

W myśl art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2024.572 t.j., dalej jako: „k.p.a.”) przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Stosownie do art. 228 k.p.a. oraz art. 231 § 1 k.p.a. Rada Miasta Gdańska jest zobligowana do przestrzegania z urzędu swojej właściwości do rozpatrzenia danej skargi. Przypomnieć też trzeba, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.1997.78.483) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Rada Miasta Gdańska jako kolegiálny organ władzy publicznej pochodzący z wyborów powszechnych działa na podstawie i w granicach prawa.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902, dalej jako: "u.d.i.p.") jako ustawa szczególna reguluje w sposób kompleksowy kwestie związane z prawem dostępu do informacji publicznej. Tylko w zakresie wyznaczonym przez tę ustawę przepisy kodeksu postępowania administracyjnego znajdują zastosowanie (np. art. 16 ust. 2). Zgodnie z art. 21 u.d.i.p. do skarg rozpatrywanych w postępowaniach o udostępnienie informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej jako: "p.p.s.a."). W ślad za powyższym na mocy art. 3 § 2 pkt 8 p.p.s.a. wojewódzki sąd administracyjny jest właściwy do rozpatrywania skarg na bezczynność w przedmiocie udostępniania informacji publicznej. Brak jest podstaw do wydania w tym samym zakresie uchwały przez Radę Miasta Gdańska. Dodać trzeba, że w przypadku innych rad gmin, które w przeszłości podejmowały próby wydawania uchwał rozstrzygających skargi w zakresie udostępniania informacji publicznej, wydawane były rozstrzygnięcia nadzorcze wojewodów stwierdzające nieważność takich uchwał.

Tym samym w części dotyczącej zarzutów związanych z udostępnianiem informacji publicznej przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku, w tym co do bezczynności w zakresie udostępniania informacji publicznej, co do ewentualnego niewyczerpującego udzielenia informacji publicznej i co do uchybienia terminowi do przekazania skargi sądowi administracyjnemu, należy pozostawić skargę bez rozpoznania. Do skarg rozpatrywanych w postępowaniach o udostępnienie informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 t.j.).

Jeśli Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku dokonywałby naruszeń, a zwłaszcza bezczynności, w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej, to właściwe jest skorzystanie przez osoby skarżące z drogi sądowoadministracyjnej.

Z przepisów szczególnych, o których mowa w art. 229 k.p.a. wynika, że:

- w zakresie dotyczącym kompetencji nadzorczych kuratora oświaty, a w szczególności nadzoru pedagogicznego organem właściwym do rozpatrzenia skargi jest Pomorski Kurator Oświaty (art. 51 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 55 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 55 ust. 2 pkt 1-6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, Dz.U.2024.737 t.j.), co potwierdza również orzecznictwo (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2004 r., II SA/Wr 2486/03; rozstrzygnięcie nadzorcze nr PN.II.0911-15/22/03 Wojewody z dnia 27 czerwca 2003 r.),
- w zakresie dotyczącym niezapewnienia warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym właściwy jest Prezydent Miasta Gdańska (art. 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, Dz.U.2024.737 t.j.),

- w zakresie dotyczącym ewentualnego uchybienia godności zawodu nauczyciela właściwa jest komisja dyscyplinarna przy wojewodzie (art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, Dz.U.2024.986 t.j.).

Analizując treść skargi na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku należy stwierdzić, że:

- 1) w części dotyczącej zarzutów związanych z udostępnianiem informacji publicznej należy pozostawić skargę bez rozpoznania (właściwa jest droga sądowoadministracyjna),
- 2) w części dotyczącej nadzoru pedagogicznego skargę należy przekazać do Pomorskiego Kuratora Oświaty,
- 3) w części dotyczącej niezapewnienia warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym skargę należy przekazać do Prezydenta Miasta Gdańska (organu prowadzącego),
- 4) w części dotyczącej ewentualnego uchybienia godności zawodu nauczyciela przez nauczycielkę będącą Dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku skargę należy przekazać do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie Pomorskim
- 5) w pozostałym zakresie skarga podlega rozpoznaniu przez Radę Miasta Gdańska - w zakresie zadań i działalności Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku jako kierownika gminnej jednostki organizacyjnej.

Nadmienić trzeba, że ochrony prawnej w związku z ewentualnym naruszeniem dóbr osobistych (w postaci godności i dobrego imienia) osoby skarżące mogą poszukiwać w postępowaniu cywilnym.

Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U.2024.1061 t.j., dalej jako: „k.c.”) dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

W myśl art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Ponadto zgodnie z art. 448 § 1 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę albo zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Żadne przepisy szczególne nie wprowadzają odrębnych regulacji w zakresie ochrony dóbr osobistych w relacji pomiędzy osobą będącą dyrektorem szkoły, osobami będącymi nauczycielami a osobami będącymi uczniami i ich rodzicami. Jeśli którakolwiek z ww. osób naruszyła dobra osobiste innej osoby to poszkodowany może przeciwko naruszytelowi wytoczyć pozew o ochronę dóbr osobistych. Są to sprawy cywilne, a zgodnie z art. 2 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2024.1568 t.j.) do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne. Rada Miasta Gdańska jest właściwa do rozpatrzenia skargi na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku tylko w zakresie przewidzianym w art. 229 pkt 3 k.p.a., tj. w zakresie zadań lub działalności Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 57 im. generała Władysława Andersa w Gdańsku jako kierownika gminnej jednostki organizacyjnej.

Wniesiona skarga uruchamia jednoinstancyjne postępowanie administracyjne o charakterze uproszczonym, kończące się czynnością faktyczną – zawiadomieniem. Skarga, o której mowa w art. 227 k.p.a. jest odformalizowanym środkiem obrony i ochrony różnych interesów jednostki, które nie dają podstaw do żądania wszczęcia postępowania administracyjnego albo też nie mogą stanowić podstawy powództwa lub wniosku zmierzającego do wszczęcia postępowania sądowego. Skargi tego rodzaju są załatwione w samodzielnym jednoinstancyjnym postępowaniu uproszczonym, kończącym się czynnością materialno-techniczną zawiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia sprawy”. Podobnie postanowienie NSA z 8.05.2009 r., II OSK 689/09, LEX nr 574240. Zob. też postanowienie NSA z 20.11.2013 r., II OSK 2783/13, LEX nr 1440514: „Skarga z art. 227 k.p.a. jest odformalizowanym środkiem ochrony różnych interesów jednostki, niedającym podstaw do uruchomienia dalszego trybu instancyjnego. Tym samym ocena prawidłowości prowadzenia postępowania skargowego w trybie przepisów działu VIII k.p.a. nie podlega kognicji sądów administracyjnych”, czy wyrok WSA w Poznaniu z 20.02.2019 r., IV SA/Po 45/19, LEX nr 2656847: „Zgodnie z art. 227 k.p.a. zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników może być przedmiotem skargi powszechnej. Skarga ta wnoszona jest w związku z już podjętym działaniem organu, ewentualnie w związku z brakiem takiego działania i ma na celu zwrócenie uwagi właściwym organom na wszelkie nieprawidłowości powstałe w wyniku takiego działania lub zaniechania. Postępowanie w sprawie tego typu skarg ma cechy samodzielnego jednoinstancyjnego postępowania administracyjnego uproszczonego i kończy się czynnością materialno-techniczną, określoną w art. 238 § 1 k.p.a., informującą stronę o sposobie załatwienia skargi” (por. Jaśkowska Małgorzata, Wilbrandt-Gotowicz Martyna, Wróbel Andrzej, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego. Opublikowano: LEX/el. 2024).

Termin, o którym mowa w art. 237 § 1 k.p.a. jest terminem instrukcyjnym (por. Jaśkowska Małgorzata, Wilbrandt-Gotowicz Martyna, Wróbel Andrzej, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, Opublikowano: LEX/el. 2024), ale w razie niezałatwienia skargi nie później niż w ciągu miesiąca stosuje się przepisy art. 36-38 k.p.a.

Załatwienie skargi wymaga jej rozpoznania po zgromadzeniu niezbędnych informacji i wyjaśnień. Z tej przyczyny i z uwagi na sesyjny charakter pracy Rady Miasta Gdańska oraz kolegialność działania Komisji ds. Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Gdańska należy wyznaczyć nowy termin załatwienia sprawy - do dnia 28 sierpnia 2025 roku oraz pouczyć o prawie do wniesienia ponaglenia - zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a.

Mając na względzie powyższe okoliczności konieczne i zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

WNIOSKODAWCA:

Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miasta Gdańska
- za Komisję
Przewodniczący
Cezary Śpiewak-Dowbór

OPINIA PRAWNA:

Radca Prawny
Grzegorz Jakubowski